

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1033/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414209254
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6414209254.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky T. A., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A. C., č. XXX, v súčasnosti bytom v J. nad I., Q. C. č. XX/X, zastúpenej JUDr. Alžbetou Slašťanovou, advokátkou so sídlom v Žiari nad Hronom, Námestie Matice slovenskej č. 6, proti odporcovi M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom v A. C., č. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 12C/124/2014-23 zo dňa 04.08.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že n a r i a d ť u j e toto predbežné opatrenie:

Odvolací súd u k l a d á odporcovi povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva navrhovateľky k rodinnému domu súpisné číslo XXX postavenému na pozemku parc. č. C. XXX/X o výmere XXX mX a k pozemkom parc. č. C. XXX/X o výmere XX mX a parc. č. C. XXX/X o výmere XXX m2, nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom pre katastrálne územie A. C., a to najmä zákaz znečisťovať dvor, brániť vstupu do podkrovia ukryvaním rebríka, parkovať pred vstupom do dvora znemožňujúc vjazd navrhovateľke a iné konanie majúce za následok znemožnenie vstupu na dvor alebo prístup ku kotercom nachádzajúcim sa na dvore, manipulovať s osobnými vecami navrhovateľky nachádzajúcimi sa v rodinnom dvore a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k uvedeným nehnuteľnostiam).

Odporca je p o v i n n ý odovzdať navrhovateľke kľúč (1ks) od zámku na vstupnej bráne k uvedeným nehnuteľnostiam a kľúč (1ks) od dielne, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

V prevyšujúcej časti uznesenie okresného súdu o zamietnutí návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti odporcovi zdržať zásahov do jej vlastníckeho práva k uvedenému rodinnému domu spočívajúcich najmä v zamykaní dielne, znečisťovaní dvora, skrývaní rebríka slúžiaceho ako vchod do podkrovia, parkovaní pred vstupom do dvora znemožňujúc vjazd navrhovateľky a iného konania majúceho za následok znemožnenie vstupu na dvor alebo bránenie prístupu ku kotercom nachádzajúcim sa na dvore, v manipulácii s osobnými vecami navrhovateľky nachádzajúcimi sa v rodinnom dome do právoplatného skončenia konania vo veci samej; okresný súd zamietol aj návrh na uloženie povinnosti odporcovi vydať navrhovateľke kľúč od zámku vstupnej brány a kľúč od dielne. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že navrhovateľka v navrhovanom výroku rozhodnutia súdu (petite) „neidentifikovala nehnuteľnosť, ktorá má byť predmetom zdržania sa zásahov do vlastníckeho práva“, ani nešpecifikovala „osobné veci“, vo vzťahu ku ktorým sa domáhala zákazu

manipulácie. Nakoľko navrhovateľka dostatočne nešpecifikovala „nehnutelnosť a svoje osobné veci“ okresný súd uzavrel, že „petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nekonkrétny a neurčitý a teda nevykonateľný“. Okresný súd zdôraznil, že nakoľko sa „v tomto prípade jedná o návrhové konanie, nemohol upravovať petit návrhu, prípadne rozhodnúť nad rámec podaného návrhu a nemal inú možnosť ako návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietnuť“. Svoje rozhodnutie oprel okresný súd o ustanovenia § 102 ods. 1, § 75 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. f) a § 76 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“); o trovách konania nerozhodol s poukazom na ustanovenie § 145 O.s.p. s tým, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia rozhodne súd spolu s rozhodnutím o trovách konania vo veci samej.

Proti uzneseniu okresného súdu podala navrhovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včas odvolanie zo dňa 22.08.2014 (č.l. 27-28 spisu), ktorým navrhla, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Okresný súd sa jej návrhom zaoberal len povrchno. Návrh bol dostatočne jasný a určitý. Okresný súd ju postupom podľa § 43 ods. 1 O.s.p. nevyzval na odstránenie vytkaných nedostatkov návrhu a toto ustanovenie opomenul aplikovať. Vyjadrila názor, že dostatočne osvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania a to opísaním všetkých relevantných skutočností (stupňovanie konania odporcu znemožňujúceho užívanie nehnuteľností), predložila aj príslušnú fotodokumentáciu (uzamknutá brána, uzamknutá dielňa) znázorňujúcu aj spôsobený neporiadok (vysypané ohorky z cigariet, vyliaty olej) a preto na nariadenie predbežného opatrenia boli splnené všetky zákonom predpísané podmienky. Nezhody s odporcom sa vyhrotili po podaní návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Na základe uvedeného sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd prikázal odporcovi zdržať sa zásahov do jej vlastníckeho práva k rodinnému domu súpisné číslo XXX postavenému na pozemku parc. č. C. XXX/X o výmere XXX mX a k pozemkom parc. č. C. XXX/X o výmere XX mX a parc. č. C. XXX/X o výmere XXX m², nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom pre katastrálne územie A. C., ktoré spočívajú najmä v zamykaní dielne nachádzajúcej sa na príľahlom dvore, v znečisťovaní dvora, v skrývaní rebríka slúžiaceho na vchod do podkrovia, v parkovaní pred vstupom do dvora znemožňujúceho vjazd navrhovateľky a iné konanie majúce za následok znemožnenie vstupu na dvor prípadne brániaceho prístupu ku kotercom nachádzajúcim sa na dvore, v manipulácii s osobnými vecami navrhovateľky nachádzajúcimi sa v rodinnom dvore a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; súčasne sa navrhovateľka domáhala aj uloženia povinnosti odporcovi odovzdať jej kľúč od zámku od vstupnej brány a kľúč od dielne; navrhovateľka sa domáhala aj náhrady trov konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.) ani na zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 3 O.s.p.); v časti výroku, ktorý nebol dotknutý zmenou, uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta a posledná veta časť za bodkočiarkou O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Ustanovenia § 75 O.s.p. až § 77 O.s.p. sa použijú primerane.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Z charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predbežné opatrenie je predbežným v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania ani tretích osôb. Nie sú teda opatreniami konečnými, ich účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, pretože nimi nenadobúda účastník práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej.

Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva navrhovateľky k rodinnému domu súpisné číslo XXX postavenému na pozemku parc. č. C. XXX/X o výmere XXX m² (v odvolaní k rodinnému domu doplnila aj pozemky parc. č. C. XXX/X o výmere XX m² a parc. č. C. XXX/X o výmere XXX m²) a to najmä zamykať dielňu, znečisťovať dvor, skrývať rebrík slúžiaci na vchod do podkrovia, parkovať pred vstupom do dvora znemožňujúc vjazd navrhovateľke a iné konanie majúce za následok znemožnenie vstupu na dvor alebo prístup ku kotercom nachádzajúcim sa na dvore, manipulovať s osobnými vecami navrhovateľky nachádzajúcimi sa v rodinnom dvore; súčasne sa navrhovateľka domáhala uloženia povinnosti odporcovi odovzdať jej kľúč od zámku od vstupnej brány a kľúč od dielne. Návrh odôvodnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou uvedených nehnuteľností s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu X/X k celku; druhým podielovým spoluvlastníkom je odporca, ktorý je jej bývalým manželom. S odporcom majú nezhody ohľadom užívania sporných nehnuteľností, pretože tento nerešpektuje jej právo nehnuteľnosti užívať. Dňa 28.04.2014 podala na okresný súd návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k spoločným nehnuteľnostiam; po podaní návrhu odporca vystupňoval svoje konanie a vymenil zámok na hlavnej bráne, aby jej znemožnil dostať sa do dvora, rovnako schoval aj rebrík, aby sa nemohla dostať do podkrovia rodinného domu, kde sú uskladnené aj jej veci. Ešte pred podaním návrhu odporca zamkol dielňu, schoval kľúč, znemožnil jej prístup k elektromeru a uzavrel hlavný prívod vody. Na dvore robí odporca úmyselne neporiadok, vyhadzuje ohorky z cigariet, rôzny odpad, rozsýpa popol a vylieva olej; vyhadzuje aj jej veci zo skrine a niektoré zahadzuje aj do koša. Odporca parkuje auto tak, že jej znemožňuje vjazd na pozemok. Vo veci dala aj oznámenia o spáchaní priestupku. V súčasnosti žije v nájme, pretože nemôže rodinný dom riadne užívať. Vo dvore rodinného domu má koterce, kde chová psy, preto dom navštevuje každý deň spolu so spoločným synom, ktorý jej bol zverený do osobnej starostlivosti. Predtým bol odporca v zahraničí a o dom sa starala sama a to aj napriek tomu, že jej odporca znemožnil používať elektrinu; aby mohla pokosiť dvor, musela si požičať kosačku a natiehnúť elektrický kábel od susedov. Spoločnú kosačku drží odporca v dielni, ktorú zamyká. Vodu pre psy a na upratovanie tiež musí nosiť od susedov. Keďže odporcové zásahy do jej vlastníckeho práva neustále trvajú, podala návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; do skončenia tohto konania je potrebné dočasne upraviť ich pomery s odporcom. K návrhu pripojila navrhovateľka list vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie A. C., z ktorého vyplýva, že sú s odporcom podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností každý s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu X/X k celku (č.l. 9 spisu); ďalej návrh na začatie konania zo dňa 24.04.2014 na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov konania ku sporným nehnuteľnostiam, ktorý bol podľa podanej pečiatky okresného súdu doručený dňa 28.04.2014 (č.l. 10-13 spisu); ďalej záznamy o podaní oznámenia o spáchaní priestupku zo dňa 01.07.2014 (č.l. 14 spisu), zo dňa 02.07.2014 (č.l. 15 spisu) a zo dňa 04.07.2014 (č.l. 16 spisu), z ktorých vyplýva, že navrhovateľka oznámila, že odporca zasahuje do jej vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam spôsobom opísaným v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia; ďalej k návrhu pripojila navrhovateľka 5 ks fotografií (č.l. 17-21 spisu), z ktorých vyplýva osvedčenie tvrdených skutočností.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia a z tohto dôvodu napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 220 O.s.p. vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zmenil tak, že návrhu navrhovateľky v prevažnej časti vyhovel. Odvolací súd mal dostatočne osvedčené, že navrhovateľka a odporca sú podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností (osvedčenie tejto skutočnosti vyplýva z predloženého listu vlastníctva) a odporca navrhovateľke svojím konaním bráni v ich

riadnom užívaní (osvedčenie tejto skutočnosti vyplýva z predložených oznámení o spáchaní priestupku a predloženej fotodokumentácie). Navrhovateľka osvedčila aj skutočnosť, že podala návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s odporcom ku sporným nehnuteľnostiam (osvedčenie tejto skutočnosti vyplýva z predloženého návrhu na začatie konania vo veci samej spolu s podacou pečiatkou okresného súdu). Odvolací súd vychádzal zo skutočnosti, že spoluvlastnícke podiely navrhovateľky a odporcu k sporným nehnuteľnostiam sú rovnaké a teda do právoplatného skončenia konania o zrušení a vyporiadanie ich podielového spoluvlastníctva majú právo rovnakou mierou podieľať sa na právach a povinnostiach k nim (§ 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Navrhovateľka osvedčila konanie odporcu, ktoré je v rozpore s týmto záverom, čím bol daný dôvod na dočasnú úpravu pomerov navrhovateľky a odporcu predbežným opatrením, ktorým odvolací súd nariadil odporcovi povinnosť zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva navrhovateľky k sporným nehnuteľnostiam najmä v rozsahu špecifikovanom vo výroku tohto uznesenia a súčasne povinnosť vydať navrhovateľke kľúč od vstupnej brány a dielne za účelom umožnenia nerušeného užívania sporných nehnuteľností aj zo strany navrhovateľky.

Odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu v časti o zamietnutí návrhu navrhovateľky o nariadenie predbežného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti odporcovi nezamykať dielňu, pretože v prípade zamykania dielne ide o bežné opatrenie na ochranu majetku; ak bude mať navrhovateľka kľúč od dielne (povinnosť vydať ho uložil odvolací súd odporcovi týmto uznesením), nespôsobuje to samo osebe zásah do jej postavenia podielovej spoluvlastníčky, preto v tejto časti odvolací súd uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Na záver je potrebné uviesť, že okresný súd pochybil, keď pri prezentovanom názore, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia je „nevykonateľný“, pretože v „petite neidentifikovala nehnuteľnosť a osobné veci, ktoré majú byť predmetom zdržania sa zásahov do vlastníckeho práva“, nevyzval navrhovateľku na doplnenie podania (§ 75 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 43 ods. 1 O.s.p.); odvolacia námietka navrhovateľky je v tomto smere správna a procesný postup okresného súdu je skutočne zjavne nesprávny a v rozpore so zákonom. Navyše ani samotný záver okresného súdu o nedostatku návrhu spočívajúcom v chýbajúcom označení nehnuteľnosti nie je správny, pretože z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bolo nepochybne zrejmé, ku ktorým nehnuteľnostiam sa domáha nariadenia predbežného opatrenia (nezopakovanie ich označenia aj v samotnom navrhovanom výroku rozhodnutia súdu vo veci samej nerobí návrh nezrozumiteľným, pretože súd je povinný posudzovať celý návrh ako celok). Za tejto situácie po podaní odvolania okresný súd v podstate preniesol rozhodovanie o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia na odvolací súd, pretože návrh navrhovateľky posudzoval z procesných dôvodov (aj to nesprávne) a nie vecne. Keďže odvolací súd vyhodnotil návrh ako prevažne dôvodný, musel mu v dôvodnom rozsahu vyhovieť a nemohol pristúpiť k zrušeniu uznesenia okresného súdu (§ 221 ods. 3 O.s.p.); za tejto situácie sa však odporca dozvie o nariadení predbežného opatrenia až v okamihu doručenia uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Platná právna úprava, ktorá vytvára priestor na to, aby sa ten, komu sa má predbežným opatrením uložiť nejaká povinnosť, o nariadenom predbežnom opatrení dozvedel až v okamihu, keď je voči nemu účinné, a to z dôvodu, aby nemohol zmať jeho účel; akceptuje teda aj stav, kedy je predbežné opatrenie (v dôsledku zmeny zamietajúceho uznesenia prvostupňového súdu v odvolacom konaní) nariadené až odvolacím súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný riadny opravný prostriedok; tento stav predpokladaný zákonom preto nemôže založiť odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/93/2013 zo dňa 21.03.2013). Záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv navrhovateľa má prednosť pred právom odporcu vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam; ochrana odporcu je potom daná jeho právom vyjadriť sa k týmto tvrdeniam počas konania a navyše zodpovednosťou navrhovateľa za prípadnú vzniknutú ujmu podľa § 77 ods. 3 O.s.p. (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/31/2012 zo dňa 14.03.2012). Odporca má navyše právo navrhnúť zrušenie predbežného opatrenia, ak pominú dôvody jeho nariadenia (§ 77 ods. 2 O.s.p.). Pri rozhodovaní zbral odvolací súd v neposlednom rade do úvahy skutočnosť, že povinnosť uložená odporcovi nariadeným predbežným opatrením vo svojej podstate vyplýva z hmotného práva (§ 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a teda nejde o taký zásah do jeho pomerov, ktorý by znamenal obmedzenie jeho výlučného právneho postavenia alebo obmedzenie v nakladaní s jeho výlučným majetkom.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože o trovách konania nerozhodol ani okresný súd (analogicky podľa § 224 ods. 4 O.s.p.); navyše o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia rozhoduje súd až v rámci rozhodnutia o trovách konania vo veci samej v závislosti na výsledku konania (§ 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.